

Сборник съдебна практика

Дело C-180/17

Х

и

У

срещу

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

(Преюдициално запитване, отправено от Raad van State (Нидерландия))

„Преюдициално запитване — Обща политика в областта на убежището и субсидиарната закрила — Директива 2013/32/ЕС — Член 46 — Директива 2008/115/ЕО — Член 13 — Харта на основните права на Европейския съюз — Член 18, член 19, параграф 2 и член 47 — Право на ефективни правни средства за защита — Принцип на забрана за връщане — Решение, с което се отхвърля молба за международна закрила и се налага задължение за връщане — Национална правна уредба, предвиждаща второинстанционно съдебно производство — Автоматично суспензивно действие, ограничено до обжалването пред първата съдебна инстанция“

Резюме — Решение на Съда (четвърти състав) от 26 септември 2018 г.

1. *Преюдициални въпроси — Компетентност на Съда — Въпроси относно актове от правото на Съюза, като се оспорва приложимостта на правото на Съюза към главното производство — Включване — Условие — Оспорване, което е неразривно свързано с отговорите на преюдициалните въпроси*

(член 267 ДФЕС)

2. *Контрол по границите, убежище и имиграция — Политика относно убежището — Процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила — Директива 2013/32 — Право на ефективна съдебна защита — Решение, с което се отхвърля молба за предоставяне на международна закрила и се налага задължение за връщане — Национална правна уредба, предвиждаща възможност за обжалване на такова решение с въззивна жалба без суспензивен ефект — Допустимост — Граници — Спазване на принципите за равностойност и ефективност*

(член 18, член 19, параграф 2 и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз; член 13 от Директива 2008/115 на Европейския парламент и на Съвет; член 46 от Директива 2013/32 на Европейския парламент и на Съвета)

3. *Основни права — Право на ефективна съдебна защита — Утвърждаване в член 47, първа алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз и в член 13 от Европейската конвенция за правата на човека — Еднакъв смисъл и обхват — Равнище на защита, гарантирано от Хартата, което не нарушава равнището на защита, гарантирано от посочената конвенция*

(член 47, първа алинея, член 52, параграф 3 и член 53 от Хартата на основните права на Европейския съюз)

1. Вж. текста на решението.

(вж. т. 17—19)

2. Член 46 от Директива 20013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила и член 13 от Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни, следва, в светлината на член 18 и член 19, параграф 2, както и на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба, която предвижда възможност за въззивно обжалване на първоинстанционно съдебно решение, с което се потвърждава решение за отказ да се предостави международна закрила и се налага задължение за връщане, но не предвижда, че този правен способ за защита има автоматично суспензивно действие, независимо че заинтересованото лице се позовава на сериозен риск от нарушаване на принципа на забрана за връщане.

По този начин, макар че разпоредбите на директиви 2013/32 и 2008/115 изискват от държавите членки да предвидят право на ефективни правни средства за защита срещу решенията за отхвърляне на молба за предоставяне на международна закрила и срещу решенията за връщане, никоя от тези разпоредби не указва, че държавите членки следва да предоставят на кандидатите за международна закрила, загубили първоинстанционното производство по съдебно оспорване на решението за отхвърляне на техните молби и на решението за тяхното връщане, право на въззивно обжалване по съдебен ред, а още по-малко тези разпоредби предвиждат, че подобно право на въззивно съдебно обжалване следва да поражда автоматично суспензивно действие. Подобни изисквания не могат освен това да бъдат изведени от структурата и целта на тези директиви.

При това положение следва да се подчертае, че тълкуването на Директива 2008/115, също както и тълкуването на Директива 2013/32 трябва да се извърши, както става ясно от съображение 24 от първата и от съображение 60 от втората, при пълно зачитане на основните права и признати принципи, а именно тези от Хартата (вж. в този смисъл решение от 19 юни 2018 г., *Gnandi*, C-181/16, EU:C:2018:465, т. 51). В това отношение от постоянната практиката на Съда следва, че когато дадена държава членка реши да върне кандидат за международна закрила в страна, в която има сериозни основания да се смята, че той би бил изложен на реална опасност от отношение, което е в разрез с член 18 от Хартата във връзка с член 33 от Конвенцията за статута на бежанците, допълнена с протокола към нея, или с член 19, параграф 2 от Хартата, предвиденото в член 47 от Хартата право на ефективни правни средства за защита изисква кандидатът да разполага с право на жалба с автоматичен суспензивен ефект срещу изпълнението на мярката, която позволява връщането му (вж. в този смисъл решение от 19 юни 2018 г., *Gnandi*, C-181/16, EU:C:2018:465, т. 54 и цитираната съдебна практика). Въпреки това от практиката на Съюза следва, че нито член 46 от Директива 2013/32, нито член 13 от Директива 2008/115, нито член 47 от Хартата в светлината на гаранциите, предвидени в член 18 и в член 19, параграф 2 от същата, въвеждат задължение за наличие на двуинстанционен съдебен

контрол. Всъщност единствено важно е да е налице право на обжалване по съдебен ред (вж. в този смисъл решения от 28 юли 2011 г., *Samba Diouf*, C-69/10, EU:C:2011:524, т. 69 и от 19 юни 2018 г., *Gnandi*, C-181/16, EU:C:2018:465, т. 57).

В това отношение следва да се отбележи, че противно на посочения в точка 17 от настоящото съдебно решение довод на белгийското правителство, уреждането на възможността за оспорване пред втора съдебна инстанция на решенията за отхвърляне на молба за международна закрила и на решенията за връщане, както и изборът в този случай въззивната жалба да поражда автоматично суспензивно действие, се явяват правила, уреждащи съдебното производство в приложение на предвиденото в член 46 от Директива 2013/32 и в член 13 от Директива 2008/115 право на ефективни правни средства за защита срещу такива решения. Макар че въз основа на принципа за процесуалната автономия на държавите членки тези процесуални правила се уреждат от вътрешния правен ред на тези държави, Съдът е подчертал, че с тях трябва да се спазват принципите на равностойност и ефективност (вж. по аналогия решение от 17 юли 2014 г., *Sánchez Morcillo* и *Abril García*, C-169/14, EU:C:2014:2099, т. 31, 36 и 50 и цитираната съдебна практика и определение от 16 юли 2015 г. по дело *Sánchez Morcillo* и *Abril García*, C-539/14, EU:C:2015:508, т. 33).

(вж. т. 23, 24, 27, 28, 30, 34 и 44 и диспозитива)

3. Вж. текста на решението.

(вж. т. 31)